

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 275/2015-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti STAMART REAL, s. r. o., Robotnícka 1E, Martin, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s. r. o., Mariánske námestie 2, Žilina, pre namietané porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžf 58/2014 a jeho rozsudkom z 2. decembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžf 58/2014, ako aj rozsudkom z 2. decembra 2014 **p o r u š i l** základné právo spoločnosti STAMART REAL, s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 58/2014 z 2. decembra 2014 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti STAMART REAL, s. r. o., **p r i z n á v a** úhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,75 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiatpäť centov), ktorú **j e** Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o v i n n ý** vyplatiť na účet Advokátskej

kancelárie Mrázovský & partners, s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 275/2015-14 z 23. apríla 2015 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti STAMART REAL, s. r. o., Robotnícka 1E, Martin (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžf 58/2014 a jeho rozsudkom z 2. decembra 2014.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľka v podaní z 26. júna 2015 a najvyšší súd vo vyjadrení zo 4. júna 2015 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) sp. zn. 1793/2012/E-OZ zo 14. decembra 2012 bola schválená pre rok 2012 pevná cena elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 119,11 €/MWh vyrobenej zo slnečnej energie v zariadení sťažovateľky ako výrobcu elektriny.

Rozhodnutím Úradu pre reguláciu sieťových odvetví – Regulačnej rady (ďalej len „žalovaný“) č. k. 11/1338/13/RR z 15. apríla 2013 bolo odvolanie sťažovateľky zamietnuté a rozhodnutie úradu bolo potvrdené.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 S 71/2013-74 z 29. apríla 2014 bola žaloba sťažovateľky proti žalovanému o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia zamietnutá.

Napokon rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 58/2014 z 2. decembra 2014, ktorý sa stal právoplatným 12. januára 2015, bol rozsudok krajského súdu potvrdený.

Predmetom súdneho, ako aj správneho konania bolo posúdenie, resp. určenie časového okamihu pre uvedenie zariadenia sťažovateľky ako výrobcu elektriny do sústavy prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a. s. (ďalej len „prevádzkovateľ“), t. j. či pre určenie časového momentu uvedenia zariadenia do prevádzky je relevantný dátum faktického vykonávania funkčnej skúšky uvedený v protokole o funkčnej skúške v kolónke 5, 6, 10, 12, teda dátum 29. jún 2012, alebo dátum v kolónke 13 (2. júl 2012), v ktorej je uvedený údajný dátum ukončenia funkčnej skúšky s uvedením formálneho podpisu osoby s funkčným označením „riaditeľ sekcie AM“. Od posúdenia dátumu uvedenia zariadenia do prevádzky závisí potom určenie pevnej ceny elektriny – stanovenie doplatku pre sťažovateľku za rok 2012. V danom prípade výška tohto doplatku môže byť 194,54 €/MWh alebo 119,11 €/MWh.

Podľa názoru krajského súdu súčasťou funkčnej skúšky je nielen posudzovanie technických parametrov na zariadení, ale aj posudzovanie listín predložených žiadateľom týkajúcich sa týchto parametrov, skontrolovanie samotných technických výstupov z jednotlivých kontrol tak, aby bolo možné do protokolu, ktorý je iba dokladom o vykonaní funkčnej skúšky, uviesť záverečný výsledok kontroly, teda podpisom riaditeľa sekcie AM v kolónke 13 protokolu ukončiť funkčnú skúšku.

Najvyšší súd sa stotožnil so závermi krajského súdu.

Sťažovateľka poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 3 písm. e) a § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“) a zdôrazňuje, že rozhodnutím úradu č. 0160/2010/E-PP zo 6. decembra 2010 bol schválený prevádzkový poriadok prevádzkovateľa, ktorý v rozpore

s ustanovením § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. neobsahoval spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky neboli zahrnuté ani v zmene prevádzkového poriadku z 21. februára 2011.

Podľa rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžf 5/2014 v právne a skutkovo totožnej veci bol vyslovený názor, podľa ktorého ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. je zmocňujúcim ustanovením, ktoré určuje, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky budú podrobne upravené v prevádzkovom poriadku. Obdobne posudzoval najvyšší súd problematiku aj v ďalších veciach sp. zn. 4 Sžf 54/2014, sp. zn. 4 Sžf 43/2014 a sp. zn. 4 Sžf 53/2014.

Ďalej sťažovateľka zdôrazňuje, že ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. je jasné a zrozumiteľné, pričom nie je koncipované ako oprávnenie, ale ako povinnosť. Táto povinnosť však nebola splnená, keďže platný prevádzkový poriadok spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky neupravil. Preto ani nebolo možné požadovať od sťažovateľky splnenie iných než zákonom uvedených požiadaviek na úspešné vykonanie funkčnej skúšky. Z rovnakého dôvodu neobstojí ani názor všeobecných súdov, podľa ktorého neexistencia úpravy v prevádzkovom poriadku ešte neznamená, že by si prevádzkovateľ spôsob a podmienky vykonania skúšok nemohol sám určiť. Podľa názoru sťažovateľky ak by sa definícia podmienok vykonania funkčných skúšok nachádzala v akomkoľvek inom dokumente ako v platnom prevádzkovom poriadku, vzhľadom na ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. by tieto podmienky neboli záväzné a právne vynútiteľné. Opačný záver je porušením čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ústavy.

Za podstatnú treba podľa názoru sťažovateľky považovať aj skutočnosť, že od 29. júna 2012 bolo zariadenie sťažovateľky reálne pripojené do distribučnej sústavy a dodávalo elektrickú energiu. Pripustenie svojvoľného, nezdôvodňovaného, tendenčného a bez zákonných podmienok upraveného oddaľovania dátumu uvedenia zariadenia do prevádzky má za následok nižšiu garantovanú cenu vyrobenej energie.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol: *„Základné právo spoločnosti STAMART REAL, s. r. o.(...) uvedené v článku 2 ods. 2, článku*

13 ods. 1, článku 35 ods. 1, článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 3Sžf/58/2014 zo dňa 02.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, sp. zn.: 20S/71/2013-74 zo dňa 29.04.2014 porušené bolo.

Zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 3Sžf/58/2014 zo dňa 02.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina sp. zn. 20S/71/2013-74 zo dňa 29.04.2014 a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Zároveň si uplatňuje v tomto konaní i trovy právneho zastúpenia v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z., spočítavajúce v dvoch úkonoch právnej pomoci, a to prevzatie a príprava právneho zastúpenia a podanie sťažnosti Ústavnému súdu SR v zmysle čl. 130 písm. i) Ústavy SR na začatie konania v zmysle čl. 127 Ústavy SR, pokiaľ Ústavný súd bude toho názoru, že predmet sporu nie je oceniteľný peniazmi, odmena právneho zástupcu v súlade s § 11 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Za jeden úkon právnej pomoci je 1/6 výpočtového základu, teda 2 x 139/83 Eur, 2 x režijný paušál po 8,39 Eur, spolu 296,46 Eur + DPH 20 % teda spolu 355,75 Eur.“

Z vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu č. k. KP 3/2015-32 zo 4. júna 2015 doručeného ústavnému súdu 15. júna 2015 vyplýva, že najvyšší súd v čase rozhodovania v predmetnej veci vychádzal z usmernenia prevádzkovateľa, z ktorého vyplýva, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne, ale aj na preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru. Pritom bolo potrebné vychádzať z obsahu protokolu a prisúdiť náležitú právnu relevanciu jeho bodu 13. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že v tomto bode sa výslovne uvádza, že funkčnú skúšku podpisom schvaľuje riaditeľ sekcie a je tu osobitná kolónka na uvedenie dátumu ukončenia funkčnej skúšky („platnosť protokolu od“). V tomto bode sa tiež uvádza, že bez tohto podpisu je protokol neplatný. Preto (pri dodržaní zákonných lehôt uvedených v § 5 ods. 4 zákona č. 309/2009 Z. z.) najvyšší súd nezistil porušenie zákona v určení, že funkčná skúška bola ukončená 2. júla 2012. Považoval uvedené skutočnosti za relevantné, a preto neexistenciu prevádzkového poriadku prevádzkovateľa nepovažoval za také závažné pochybenie, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutia orgánov verejnej správy zrušiť. Vychádzal pritom z toho, že prevádzkovateľ spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky upravil usmernením zverejneným na

webovej stránke prevádzkovateľa. Je tiež pravdou, že senát „4S“ najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 4 Sžf 5/2014 z 1. apríla 2014 posúdil obdobnú vec inak a uviedol, že § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. je zmocňujúcim ustanovením, ktoré určuje, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky mali byť podrobne upravené v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí uviedol, že prvostupňový súd rozhodol na základe neúplného správneho spisu, keďže prevádzkový poriadok prevádzkovateľa siete nebol súčasťou administratívneho spisu. Najvyšší súd v obdobnej právnej veci sp. zn. 4 Sžf 54/2014 z 15. januára 2015 uviedol, že bez podrobnej úpravy podmienok funkčnej skúšky s ustálením rozhodujúcich pojmov v prevádzkovom poriadku je vyhodnotenie určenia časového momentu uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky predčasné, resp. nie je možné, aby prevádzkovateľ, nerešpektujúc ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., vychádzal z takého výkladu uvedeného pojmu (ustálenie rozhodujúceho časového okamihu), ktorý smeruje len v jeho prospech. K rovnakému záveru dospel najvyšší súd aj v rozhodnutí sp. zn. 4 Sžf 43/2014 zo 17. februára 2015. Vzhľadom na nejednotnosť rozhodovacej činnosti a skutočnosť, že v tomto štádiu, vychádzajúc z princípu viazanosti súdu rozsudkom po jeho vyhlásení, senátu už neprislúcha akokoľvek dodatočne doplňovať, objasňovať ani prípadne meniť argumentáciu v ňom uvedenú, rozhodnutie o sťažnosti necháva na posúdení ústavného súdu.

Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie II. ÚS 275/2015-14 z 23. apríla 2015 a vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu aj úradu, aby sa aj on mohol vyjadriť vo veci samej.

Z vyjadrenia úradu sp. zn. 29351/2015/BA (č. 3600-2015-BA) z 19. augusta 2015 doručeného ústavnému súdu 24. augusta 2015 vyplýva, že považuje tak prvostupňové, ako aj druhostupňové rozhodnutie orgánov verejnej správy za súladné so zákonom, pričom podrobne opakuje argumentáciu týchto rozhodnutí, a to v súvislosti s označenými článkami ústavy, porušenie ktorých sťažovateľka namieta. V súvislosti s namietaným ustanovením § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. úrad zdôrazňuje, že jeho rozhodnutie o schválení prevádzkového poriadku bolo vydané 6. decembra 2010 a odvolacie rozhodnutie je z 21. februára 2011. V čase tohto správneho konania ešte nebolo platné a účinné

ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. in fine týkajúce sa určenia spôsobu a podmienok vykonania funkčnej skúšky v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa. V tomto čase (do termínu 21. februára 2011) nebol ešte publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zákon, ktorý by obsahoval toto ustanovenie. Ustanovenie § 5 ods. 14 bolo pridané do zákona č. 309/2009 Z. z. až novelou, konkrétne zákonom č. 136/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Táto novela nadobudla účinnosť od 1. mája 2011. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v čase schvaľovania prevádzkového poriadku, ako aj jeho prvej a jedinej zmeny povinnosť upraviť podmienky vykonania funkčnej skúšky v prevádzkovom poriadku ešte neexistovala. K naplneniu uvedených zákonných ustanovení došlo pri schválení ďalšieho (nového) prevádzkového poriadku 24. januára 2013, keď úrad vydal rozhodnutie sp. zn. 003/2013/E-PP. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18. februára 2013 a len od tohto dátumu sa vyhodnocuje priebeh a výsledok funkčnej skúšky podľa prevádzkového poriadku. Pokiaľ ide o samotný obsah ustanovenia § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., ustanovenie je systematicky zaradené do § 5 s názvom „Práva a povinnosti prevádzkovateľa sústavy“. Ide teda o právnu úpravu nielen práv, ale aj povinností prevádzkovateľa, a to o výpočet viacerých povinností. Znamená to, že zákonné ustanovenie „Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy“ je jednou z povinností prevádzkovateľa. Zákonodarca síce pre prevádzkovateľa ustanovil povinnosť upraviť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky, avšak zároveň ponechal na jeho vôľu stanoviť z obsahového hľadiska spôsob a podmienky tejto skúšky, pretože zákon nikde neupravuje podrobnosti toho, akým spôsobom a za akých podmienok sa má funkčná skúška vykonať. Tým, že prevádzkovateľ upravil vykonanie funkčnej skúšky metodickým spôsobom uverejnením na jeho webovom sídle, došlo iba k procesnému nedostatku nemajúcemu dosah na samotný obsah, ktorý by bol totožný v prevádzkovom poriadku. Vyplýva to aj zo skutočnosti, že nesplnenie, resp. porušenie tejto povinnosti nie je kvalifikované ako správny delikt.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky z 22. septembra 2015 doručeného ústavnému súdu 25. septembra 2015, ktorou reaguje na vyjadrenie úradu, vyplýva, že povinnosť zapracovať spôsob a podmienky funkčnej skúšky do prevádzkového poriadku vznikla s účinnosťou od 1. mája 2011, a preto prevádzkovateľ mal objektívnu možnosť, resp. povinnosť upraviť podmienky spôsobu vykonania funkčnej skúšky včasným návrhom na schválenie zmeny prevádzkového poriadku, nie teda až začiatkom roka 2013, ako sa to v skutočnosti stalo.

Zo stanoviska predsedníčky najvyššieho súdu sp. zn. KP 3/2015 z 28. októbra 2015 doručeného ústavnému súdu 9. novembra 2015 v reakcii na vyjadrenie úradu vyplýva, že zotrváva na svojom predchádzajúcom vyjadrení, ako aj na odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom podstatnú časť argumentácie znova opakuje.

II.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 58/2014 z 2. decembra 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. januára 2015, vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 20 S 71/2013-74 z 29. apríla 2014. Podľa názoru najvyššieho súdu posúdenie otázky, kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška (teda zodpovedanie otázky, kedy nastala táto právna skutočnosť), bolo vo veci relevantné preto, lebo od tejto skutočnosti sa odvíja a závisí, či bola sťažovateľke pre rok 2012 správne schválená pevná cena elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 119,11 €/MWh (táto by platila, ak by došlo k uvedeniu do prevádzky od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012), alebo mala byť schválená pevná cena elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 194,54 €/MWh (ak by došlo k uvedeniu do prevádzky v čase od 1. januára 2012 do 30. júna 2012). Podľa obsahu protokolu o funkčnej skúške a jeho bodu 13, v ktorom sa uvádza dátum ukončenia funkčnej skúšky (platnosť protokolu od 2. júla 2012), a z aplikácie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., podľa ktorého prevádzkovateľ je v lehote 30 dní odo dňa doručenia žiadosti povinný vykonať funkčnú skúšku a vydať výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky do 10 dní od jej vykonania, bol čas uvedenia zariadenia do prevádzky určený v súlade s ustanovením § 2 ods. 3 písm. e) zákona č. 309/2009 Z. z. Krajský súd pri posudzovaní pojmu „funkčná skúška“ s poukazom na zákonnú úpravu vyvodil, že funkčná

skúška je súhrnom opatrení prevádzkovateľa, ktorými preskúma, či zariadenie spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy. Pritom je v právomoci prevádzkovateľa určiť spôsoby a podmienky jej vykonania. Krajský súd tiež ustálil, že z usmernenia prevádzkovateľa vyplýva, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne, ale aj preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru. So žalobnými tvrdeniami sťažovateľky sa krajský súd náležite vysporiadal. Aj podľa názoru najvyššieho súdu je potrebné v posudzovanej veci vychádzať z obsahu protokolu a prisúdiť náležitú právnu relevanciu jeho bodu 13, v ktorom sa výslovne uvádza, že funkčnú skúšku podpisom schvaľuje za prevádzkovateľa riaditeľ sekcie AM, pričom v tomto bode je osobitná kolónka na uvedenie dátumu ukončenia funkčnej skúšky („platnosť protokolu od“). V tomto bode sa tiež uvádza, že bez tohto podpisu je protokol neplatný. Preto nebolo možné zistiť porušenie zákona v určení, že funkčná skúška bola ukončená 2. júla 2012 (pri súčasnom dodržaní zákonnej tridsaťdňovej a desaťdňovej lehoty).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. prevádzkovateľ distribučnej sústavy, do ktorého sústavy má byť zariadenie výrobcu elektriny pripojené, je povinný vykonať funkčnú skúšku do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti výrobcu elektriny. Ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky do 10 dní odo dňa jej vykonania. Funkčná skúška sa nevyžaduje, ak zariadenie výrobcu elektriny nebude pripojené do sústavy. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Sťažovateľka je presvedčená, že vzhľadom na absenciu úpravy spôsobu a podmienok vykonania funkčnej skúšky v prevádzkovom poriadku v rozpore s ustanovením § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. nebol úrad oprávnený upraviť tieto otázky iba interne a vzhľadom aj na ďalšie zákonné ustanovenia malo sa vychádzať z toho, že pre určenie časového okamihu uvedenia zariadenia sťažovateľky ako výrobcu elektriny do prevádzky je relevantný dátum faktického vykonania funkčnej skúšky uvedený v protokole o funkčnej skúške, teda 29. jún 2012. Nesprávnym určením tohto dátumu došlo aj k nesprávnemu stanoveniu výšky doplatku v súvislosti s určením pevnej ceny elektriny, keď táto bola na škodu sťažovateľky nesprávne určená vo výške 119,11 €/MWh namiesto 194,54 €/MWh.

Najvyšší súd poukazuje na to, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol technických parametrov zariadenia na výroku elektriny, ale aj preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru. Dôležitý bol aj obsah protokolu výslovne uvádzajúceho, že funkčnú skúšku schvaľuje podpisom riaditeľ sekcie, pričom

protokol platí od uvedeného dátumu ukončenia funkčnej skúšky. Bez podpisu je protokol neplatný. Podstatné je aj to, že boli dodržané zákonné lehoty (30 dní a 10 dní). Zároveň je pravdou aj to, že senát „4S“ najvyššieho súdu v iných rozhodnutiach v obdobných veciach uviedol, že § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. je zmocňujúcim ustanovením, ktoré určuje, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky majú byť podrobne upravené v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy, pričom bez podrobnej úpravy podmienok funkčnej skúšky s ustálením rozhodujúcich pojmov v prevádzkovom poriadku treba vyhodnotenie určenia časového momentu uvedenia zariadenia do prevádzky považovať za predčasné, resp. nie je možné, aby prevádzkovateľ, nerešpektujúc ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., vychádzal z takého výkladu ustálenia rozhodujúceho časového okamihu, ktorý smeruje len v jeho prospech.

Úrad je toho názoru, že jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky nemohli byť vtelené do prevádzkového poriadku, o schválení ktorého sa právoplatne rozhodlo 21. februára 2011, keďže novelizované ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. nadobudlo účinnosť až 1. mája 2011. V novom prevádzkovom poriadku schválenom 24. januára 2013 sa už táto úprava rešpektujúca uvedené ustanovenie nachádzala. Keďže zákon ponechal na vôli prevádzkovateľa stanoviť z obsahového hľadiska spôsob a podmienky skúšky, prevádzkovateľ tým, že tieto náležitosti upravil v znení uverejnenom na jeho webovom sídle, dopustil sa iba procesného nedostatku nemajúceho dosah na samotný obsah úpravy, ktorý by bol totožný aj v rámci úpravy vykonanej v prevádzkovom poriadku.

Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že rozhodujúce skutkové okolnosti tejto veci sú medzi účastníkmi konania nesporné. Ako sporné sa javí naproti tomu právne posúdenie tej nespornej skutočnosti, podľa ktorej v rozpore s ustanovením § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. prevádzkovateľ v čase vykonania funkčnej skúšky nemal vo svojom prevádzkovom poriadku zakotvený spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. Podľa názoru sťažovateľky prevádzkovateľ nemohol tento nedostatok právne účinne nahradiť uverejnením úpravy vykonania funkčnej skúšky na svojom webovom sídle.

Ďalej je potrebné poukázať na to, že kým najvyšší súd v napadnutom rozsudku právny názor orgánov verejnej správy (úradu a žalovaného) akceptoval, zatiaľ iný senát najvyššieho súdu („4S“) v skoršom rozhodnutí sp. zn. 4 Sžf 5/2014 z 1. apríla 2014 posúdil obdobnú vec inak, vychádzajúc z toho, že § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. je zmocňujúcim ustanovením určujúcim, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky mali byť podrobne upravené v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa. Rovnaký právny názor zaujal tento senát aj v ďalších, neskorších rozhodnutiach.

Dosiaľ uvedené znamená, že rozhodovacia prax senátov správneho kolégia najvyššieho súdu pri posudzovaní uvedenej právnej otázky sa výrazným spôsobom líši. Zrejme je aj to, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí sa s odlišným právnym názorom iného senátu nezaoberal a nevysvetlil presvedčivým spôsobom, prečo ho nepovažoval za akceptovateľný.

K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

V zásadnej ústavno-právnej rovine platí, že je v rozpore s inštitúciou právneho štátu a v rámci neho s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby všeobecné súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom. V každom prípade však pri odchýlení od skoršej rozhodovacej praxe sa vyžaduje cielené zdôvodnenie odlišného stanoviska v obdobnej otázke.

Pri hľadaní ústavne konformného výkladu daného problému vychádza ústavný súd v podstate z právneho názoru obdobného s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozhodnutí sp. zn. 4 Sžf 5/2014 z 1. apríla 2014, podľa ktorého treba ustanovenie § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. považovať za ustanovenie zmocňujúceho

charakteru. Hoci nejde o zmocňujúce ustanovenie v pravom (legislatívnom) význame slova, keďže prevádzkovateľ nie je orgánom verejnej správy, a preto nie je oprávnený vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, má toto ustanovenie vzhľadom na jeho znenie prikazujúcu (obligatórnu) povahu, lebo z neho vyplýva povinnosť prevádzkovateľa distribučnej siete zakotviť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky do svojho prevádzkového poriadku.

Prevádzkovateľ je obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, a je preto v zásade subjektom súkromného práva. Jeho prevádzkový poriadok by v podstate bolo možné považovať za vnútorný (interný) firemný predpis. Takáto charakteristika právnej povahy prevádzkového poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete by však nebola úplná, pretože z dôvodu verejného záujmu (daného významom a váhou fungovania distribučnej siete) podlieha prevádzkový poriadok prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete schváleniu úradu v rámci správneho konania. Znamená to vo svojich dôsledkoch, že postup a rozhodovanie prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete pri vykonávaní funkčnej skúšky zariadenia výrobcu elektriny a pri prijímaní záverov z nej sa javí určitý verejno-právny charakter.

Na základe dosiaľ uvedeného možno usúdiť, že verejno-právna povaha funkčnej skúšky je daná zakotvením jej podmienok a spôsobu jej vykonania v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete, ktorý podlieha schváleniu úradu v správnom konaní. Bez splnenia príkazu vyplývajúceho z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. možno funkčnú skúšku, ktorú vykonal pre sťažovateľku prevádzkovateľ, považovať iba za súkromno-právnu činnosť.

Z dosiaľ uvedeného by na prvý pohľad mohol vyplývať záver zhodný so záverom senátu „4S“ najvyššieho súdu, podľa ktorého bez podrobnej úpravy podmienok funkčnej skúšky s ustálením rozhodujúcich pojmov v prevádzkovom poriadku (a bez jeho schválenia úradom) je vyhodnotenie určenia časového momentu uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky predčasné. Takýto záver by však nebolo možné považovať za ústavne konformný, pretože by znamenal vlastne nemožnosť vykonania funkčnej skúšky dovtedy, kým spôsob a podmienky jej vykonania nebudú zakotvené v prevádzkovom poriadku

schválenom úradom. Takýto záver by vo svojich dôsledkoch viedol vlastne k odňatiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) na úkor sťažovateľky prinajmenšom na určitú dobu, a to tým, že sťažovateľka by nemohla byť začlenená do regionálnej distribučnej siete a nemohla by ani dostávať doplatok k pevnej cene elektriny.

Za daného stavu bolo povinnosťou úradu v rámci správneho konania posúdiť rozhodujúcu otázku z verejno-právneho pohľadu, a to vrátane preskúmania postupu prevádzkovateľa v súvislosti so spôsobom a podmienkami vykonania funkčnej skúšky. To znamená, že úrad by mal popri obvyklom skúmaní v danom type konania skúmať navyše aj správnosť a opodstatnenosť spôsobu a podmienok vykonania funkčnej skúšky, teda to, čo by inak skúmal pri schvaľovaní prevádzkového poriadku obsahujúceho požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z.

V danej súvislosti treba v zásade súhlasiť s názorom senátu „4S“ najvyššieho súdu, podľa ktorého nie je možné, aby prevádzkovateľ regionálnej distribučnej siete, ktorý nerešpektoval ustanovenie § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z., vychádzal z takého výkladu ustálenia rozhodujúceho časového okamihu, ktorý smeruje len v jeho prospech. V opačnom prípade by bola totiž sankcionovaná sťažovateľka, ktorá postupovala v súlade s právnymi predpismi, a naopak, prevádzkovateľ, ktorý zákon nedodržel, by bol zvýhodnený. Uvedený záver by platil tým viac, ak by sa preukázala pravdivosť tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého zariadenie na výrobu elektriny bolo 29. júna 2012 reálne pripojené do distribučnej sústavy a dodávalo elektrickú energiu.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

Zároveň to znamená, že už nie je potrebné osobitne sa zaoberať namietaným porušením čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 58/2014 z 2. decembra 2014 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). V ďalšom konaní bude najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Sťažovateľka požadovala náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 355,75 €.

Podľa zistenia ústavného súdu by sťažovateľke patrila náhrada trov jej právneho zastúpenia advokátom, a to za 3 úkony právnych služieb v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia, sťažnosť a replika na vyjadrenie úradu) po 139,83 €, ako aj režijný paušál 3-krát po 8,39 €. Okrem toho by prináležala aj 20 % daň z pridanej hodnoty, teda 88,92 €. Celkom by preto výška náhrady trov mala byť 533,58 €. Keďže sťažovateľka požadovala iba 355,75 €, ústavný súd jej mohol priznať iba túto sumu (bod 3 výroku nálezu).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015